

สรุปผลการประชุมคณะทำงานด้านการค้าบริการอาเซียน – อินเดีย ครั้งที่ 6

1. การประชุมคณะทำงานด้านการค้าบริการอาเซียน – อินเดีย ครั้งที่ 6 มีขึ้นระหว่างวันที่ 22 - 24 กุมภาพันธ์ 2553 ณ ประเทศสิงคโปร์ โดยเป็นการประชุมเจรจากับอินเดียในวันที่ 22 - 23 กุมภาพันธ์ 2553 และเป็นการประชุม ASEAN Caucus ในวันที่ 22-24 กุมภาพันธ์ 2553
2. การประชุมในครั้งนี้มีนาย Peter Govindasamy, Deputy Director, Ministry of Trade and Industry, Singapore เป็นประธานฝ่ายอาเซียน และนาง Aparna Sinha, Joint Director, Ministry of Commerce & Industry, India เป็นประธานฝ่ายอินเดีย โดยมีผู้แทนของประเทศสมาชิกอาเซียนทุกประเทศเข้าร่วมการประชุม
3. ที่ประชุมได้หารือใน 3 ประเด็นหลัก คือ (1) การเจรจาข้อยกเว้นความตกลงการค้าบริการอาเซียน-อินเดีย (2) การเจรจาต่อรองเรื่องการเปิดตลาดการค้าบริการ และ (3) จำนวนข้อผูกพันเปิดตลาดการค้าบริการ (modality) โดยให้ความสำคัญกับการเจรจาต่อรองเรื่องการเปิดตลาดการค้าบริการเป็นหลัก

การเจรจาข้อยกเว้นความตกลงการค้าบริการ

4. การเจรจาข้อยกเว้นความตกลงการค้าบริการในการประชุมครั้งนี้ มีความคืบหน้าค่อนข้างน้อย เนื่องจากข้อบทที่ยังไม่สามารถตกลงได้เป็นข้อบทที่แต่ละฝ่ายให้ความสำคัญ แต่มีท่าที่แตกต่างกันอย่างมาก ได้แก่ ข้อบทกฎระเบียบภายใน (Domestic Regulations) ข้อบทการยอมรับ (Recognition) ข้อบทการปฏิเสธการให้ประโยชน์ (Denial of Benefit) ข้อบทมาตรการปกป้อง (Safeguard Measures) ภาคผนวกการเคลื่อนย้ายบุคลากร (Annex on Movement of Natural Person) และภาคผนวกสาขาการเงิน (Financial Services Annex) ซึ่งมีมาตรการการรักษาเสถียรภาพของระบบการเงินและอัตราแลกเปลี่ยน (Prudential Measures, Exchange Rate and Financial Stability)
5. ภาคผนวกการเคลื่อนย้ายบุคลากร (Annex on Movement of Natural Person) อินเดียให้ความสำคัญกับภาคผนวกนี้มาก และคงจะผลักดันจนถึงที่สุด เพราะอินเดียเป็นผู้ส่งออกหลักของโลกด้านบริการโดยบุคคล
6. ภาคผนวกสาขาการเงิน (Financial Services Annex) ในการประชุมครั้งนี้ อินเดียปฏิเสธข้อเสนอของอาเซียนที่จะมี ภาคผนวกสาขาการเงิน ซึ่งมีมาตรการการรักษาเสถียรภาพของระบบการเงินและอัตราแลกเปลี่ยน (Prudential Measures, Exchange Rate and Financial Stability) โดยอ้างว่าผู้เชี่ยวชาญด้านการเงินของอินเดีย เห็นว่า ข้อเสนอของอาเซียนที่เพิ่มมาตรการการรักษาเสถียรภาพของระบบการเงินและอัตราแลกเปลี่ยน (Prudential Measures, Exchange Rate and Financial Stability) ไม่มีความจำเป็น เพราะถ้อยคำในภาคผนวกสาขาการเงินในกรอบองค์การการค้าโลกภายใต้ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (GATS) มีความครอบคลุมเพียงพอที่จะทำให้ธนาคารกลางสามารถดำเนินมาตรการ

เหล่านั้นได้อยู่แล้ว อย่างไรก็ตาม ฝ่ายอาเซียนเห็นว่า ถ้อยคำของอาเซียนยังคงจำเป็นอยู่และจะผลักดันให้มี ถ้อยคำนี้ในความตกลงการค้าบริการอาเซียน – อินเดีย โดยจะนำเรื่องนี้เจรจาต่อไปในการประชุมครั้งหน้า และเรียกร้องให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการเงินของแต่ละประเทศมาแลกเปลี่ยนความเห็นเพื่อหาท่าทีร่วมกัน อาเซียนได้เรียกร้องให้อินเดียนำผู้เชี่ยวชาญด้านการเงินมาหารือในการประชุมช่วงเดือนมิถุนายน 2553 ณ ประเทศอินเดีย

การเจรจาเปิดตลาดการค้าบริการ

7. ในการเจรจาเรื่องการเปิดตลาดการค้าบริการ ที่ประชุมตกลงให้มีการหารือทวิภาคีระหว่างอินเดียนับแต่ ประเทศสมาชิกอาเซียน ที่ได้แลกเปลี่ยนข้อเสนอเปิดตลาดการค้าบริการกับอินเดียแล้ว (ยกเว้นกัมพูชา พม่า และฟิลิปปินส์) เพื่อเรียกร้องให้อีกฝ่ายหนึ่งปรับปรุงข้อเสนอเปิดตลาดการค้าบริการในการเจรจา รอบต่อไป

8. ฝ่ายอาเซียนแจ้งแก่อินเดียว่า ในภาพรวม ข้อเสนอเปิดตลาดเบื้องต้นของอินเดียนั้นค่อนข้างต่ำ และไม่ตอบสนองต่อข้อเรียกร้องของอาเซียนเท่าที่ควร รวมทั้งระดับการเปิดตลาดยังต่ำกว่าข้อเสนอปรับปรุง (revised offer) ของอินเดียในการเจรจาภายใต้องค์การการค้าโลก รอบโตฮา นอกจากนี้ ข้อเรียกร้องของ อินเดียที่จะให้อาเซียนเปิดตลาดใน mode 4 (การเคลื่อนย้ายบุคคลากร) เป็นเรื่องยากสำหรับอาเซียน เพราะเป็นเรื่องค่อนข้างอ่อนไหวสำหรับประเทศสมาชิกอาเซียน

9. อินเดียเน้นย้ำว่าตนมีเป้าหมายให้ประเทศภาคีมีการเปิดตลาดอย่างจริงจัง แต่อเซียนเคยแจ้งว่า จะยื่น ข้อเสนอเบื้องต้นโดยใช้ระดับการเปิดตลาดรอบอุรุกวัยเป็นพื้นฐาน ข้อเสนอเบื้องต้นของอินเดียที่เสนอให้อาเซียนมีระดับการเปิดตลาดอยู่ระหว่างข้อเสนอเบื้องต้น (initial offer) และข้อเสนอปรับปรุง (revised offer) ในการเจรจาภายใต้องค์การการค้าโลก รอบโตฮา อย่างไรก็ตาม อินเดียจะกลับไปปรับปรุงข้อเสนอเปิดตลาดการค้าบริการของตนให้ตอบสนองต่อข้อเรียกร้องของอาเซียน พร้อมกับเรียกร้องให้อาเซียนเปิด ตลาดมากขึ้นทั้งในแง่จำนวนสาขาบริการและระดับการเปิดตลาดในแต่ละ mode โดยเฉพาะใน mode 1 และ 4

10. ที่ประชุมตกลงกันว่าแต่ละประเทศต้องจัดทำข้อเสนอปรับปรุง (revised offer) เพื่อแลกเปลี่ยนระหว่างกันภายในวันที่ 20 เมษายน 2553

จำนวนการจัดทำข้อผูกพันเปิดตลาดการค้าบริการ

11. ในเรื่องจำนวนข้อผูกพันเปิดตลาดการค้าบริการ (modality) อินเดียยังคงยืนยันหลักการเปิดตลาดให้ แต่ละประเทศสมาชิกอาเซียนไม่เท่ากัน เพื่อตอบสนองต่อระดับการเปิดตลาดของแต่ละประเทศอาเซียน อย่างไรก็ตาม เพื่ออำนวยความสะดวกในการเจรจา อินเดียจะจัดทำตาราง 2 แบบ คือ (1) รูปแบบ 10:10 (อินเดียจัดทำ 10 ตารางให้แต่ละประเทศอาเซียนและอาเซียนจัดทำ 10 ตารางให้อินเดีย) และ (2) รูปแบบ 1:10 โดยตารางข้อผูกพันของอินเดีย 1 ตารางแต่เปิดตลาดให้แต่ละประเทศอาเซียนแตกต่างกัน

(geographical carve out) อย่างไรก็ตามก็ดี ฝ่ายอาเซียนได้ยืนยันท่าทีแก่อินเดียว่า ต้องการให้แต่ละประเทศมี 1 ตารางข้อผูกพันที่จะใช้บังคับกับอีก 10 ประเทศที่เหลือ คือ หลักการ 1: 10 (อาเซียน 10 ตาราง และ อินเดีย 1 ตารางแต่ตารางของอินเดียให้ใช้กับทุกประเทศ เหมือนในความตกลงการค้าเสรีอาเซียนกับคู่เจรจาอื่น ๆ ที่เคยทำมา)

12. การประชุมคณะทำงานด้านการค้าบริการอาเซียน-อินเดีย ครั้งที่ 7 จะมีขึ้นระหว่างวันที่ 26-30 เมษายน 2553 ที่กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย

สำนักเจรจาการค้าบริการและการลงทุน

25 กุมภาพันธ์ 2553